

Miljödepartementet
Gunilla Blomquist, Miljömålsenheten
Erika Nygren, Kemikalieenheten

Remiss av Europeiska kommissionens förslag (COM 2015) 614/2 till meddelande om cirkulär ekonomi

Skogsstyrelsens yttrande begränsar sig till handlingsplanen för cirkulär ekonomi eftersom övriga delar inte berör Skogsstyrelsens verksamhet.

Skogsstyrelsen är generellt positiv till handlingsplanen och till utvecklingen mot cirkulär ekonomi. Skogsstyrelsen önskar att handlingsplanen kompletteras med att det i en cirkulär ekonomi krävs åtgärder och styrmedel som internaliserar de samhällsekonomiska kostnaderna som användningen av icke-förnybara råvaror ger upphov till. T.ex. behövs styrmedel för att motverka konsumtion av material som oljebaserade plaster, cement och fossilkolbaserat stål, baserat på deras klimatkostnader. Förekomst av plast i havsmiljön ger dessutom stora skador på havsmiljön.

I en cirkulär ekonomi får skogsresursen en viktig roll då den levererar förnybara råvaror till material, bränslen, m.m. Vissa material och produkter kan återanvändas eller recirkuleras på olika sätt och alla kan i slutändan brännas för energiutvinning. Förutom styrningen mot cirkulär ekonomi kommer befolknings- och välståndsökning tillsammans med tuffare klimatpolitik att öka efterfrågan på skogsbiomassa.

För skogssektorns del handlar utmaningen främst om att svara på en ökad efterfrågan inom ramen för hållbart skogsbruk. Detta gäller även för länder utanför EU från vilka vi importerar virke och biomassa. Skogsstyrelsen konstaterar att det pågår ett utvecklingsarbete kring hållbarhet både inom EU och via andra regionala och globala processer. Detta har också lett till att hållbarheten nu är delvis säkrad via lagstiftning och naturvårdsarbete i många länder. Dock återstår en hel del att göra. Detta kan dock ske parallellt med att produktionen effektiviseras och ökas på produktionsmarker. Dessutom finns stor potential att öka produktionen på övergivna buskmarker som idag ligger oanvända utan större värde för mångfalden.

I handlingsplanen framgår att en kaskadanvändning av förnybara resurser ska uppmuntras i en cirkulär ekonomi. Skogsstyrelsen anser att användning av skogsbiomassan i flera steg rent allmänt är positivt där det är resurseffektivt, men önskar ett förtydligande av vilken uppmuntran/styrning man tänker sig. Skogsstyrelsen bedömer att prismekanismen och marknaden generellt ger mest resurseffektiv styrning av resurserna och att staten eller EU kan/bör in-

tervenera och styra resurserna endast när det finns tydliga marknadsmisslyckanden i form av till exempel miljöskador. Att använda biomassa för produktion av transportbränslen, värme och/eller el - så att användning av fossila bränslen kan undvikas - ger för närvarande en så stor klimatnytta att man ska vara mycket försiktig med att fördyra systemet i någon del.

Sverige har tidigare reglerat skogsresursen bland annat via den så kallade Träfiberlagen som innebar att skogsindustrin fick förtur till förädlingsbara råvaror och att endast överskottet fick användas för energiutvinning. I juli 1993 upphävdes dock lagen eftersom den snedvred konkurrensen och inte allokerade skogsresursen effektivt.

Ett exempel på bra styrning mot mer cirkulär ekonomi med stort genomslag inom EU är förbudet mot deponering av organiskt material. Detta kan behöva följas upp med ökade krav på sopsortering så att den eldningsbara fraktionen blir renare. För närvarande importerar Sverige mycket brännbart avfall från övriga medlemsländer, men om priset på koldioxidutsläpp höjs i producentländerna kommer troligtvis mer av den brännbara fraktionen att användas till lokal energiproduktion.

På sid 11 i sista stycket avhandlas behovet av att öka cirkulationen av näringsämnen, framförallt till jordbruksmark. Skogsstyrelsen vill peka på att många hygienproblem kan lösas om restprodukterna bränns och att askan återförs. Det bygger då på att tungmetallhalterna i restprodukterna är tillräckligt låga. Kväve förloras men kan återfixeras med hjälp av en måttlig energiinsats. Skogsstyrelsen vill också peka på att motsvarande behov även finns i skogsmark i vissa fall då skörden är stor i relation till den naturliga tillförseln av näringsämnen och basverkan. Det är angeläget att olika regler utformas med hänsyn till det behov av askåterföring som då uppstår. Exempelvis är det naturliga tungmetallinnehåll ofta större i vedaska än i aska från jordbruksprodukter och gränsvärden kan därför sättas högre för återförbar vedaska.

I ärendet har generaldirektör Staffan Norin beslutat och klimat- och bioenergispecialist Hillevi Eriksson varit föredragande. I den slutliga beredningen deltog avdelningschef Göran Rune, enhetschef Peter Blombäck och nationalekonom Stefan Karlsson.

Staffan Norin

Hillevi Eriksson